

Óravázlat

Tantárgy:	Erkölcstan
Évfolyam:	5-6.
Tematikai egység:	Társadalmi együttélés
Az óra témája:	Értékek, erények
A következő óra témája:	Erények, a jó és a rossz
Az óra célja és feladata:	Az érték fogalmának, tartalmának megbeszélése. Az erkölcsi érték tudatosítása. Szellemi, művészi értékek gyűjtése. Nemzeti kincseink, értékeink felfedezése. Alapvető erkölcsi szabályok felelevenítése. Erények gyűjtése. Anyanyelvi és szociális kompetenciák fejlesztése.
Kapcsolódási pontok:	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Dráma és tánc
Módszerek:	Megbeszélés, drámajáték, játék, házi feladat
Munkaformák:	Frontális, csoportos, egyéni munkaforma
Felhasznált irodalom:	Dr. BALOGHNÉ Makó Teréz: Embertan Erkölcstan munkafüzet 6. 8-11. oldal, Mozaik Kiadó Szeged 2011.
Bővítette:	Bubernik Eszter

Az óra menete

I. Ráhangolódás

Előzetes munka során megkeresték az érték szó általános meghatározását a Magyar értelmező kéziszótárban! Bemásolták a füzetbe!
Közös megbeszélés!

Megbeszélés, frontális munka 2'

II. Ismeretbővítés

1. Szűkítsük tovább az érték fogalom jelentését!
Fogalmazzatok meg, hogy az alább felsorolt dolgokat miért tartják értékesnek az emberek!

Autó, ház
Opera, festmény
Szeretet, szorgalom

Megbeszélés, frontális munka 4'

2. „A mindennapi életünkhöz szükséges dolgoknak anyagi értéke van. Minden felnőtt ember lehetőségeihez mértén rendelkezik anyagi javakkal, hogy eltarthassa önmagát és családját.”¹
Sorolj fel számodra fontos anyagi értékeket!
Szerintetek elegendőek az anyagi értékek ahhoz, hogy teljes, boldog életet éljünk? Miért? Mi

¹ Dr. BALOGHNÉ Makó Teréz: Embertan Erkölcstan munkafüzet 8. oldal

kell még a teljes élethez?

Megbeszélés, egyéni, frontális munkaforma 5'

3. „Az erkölcs a társadalom által elfogadott és helyesnek vélt magatartási szabályok összessége. Az erkölcsi érték pozitív emberi tulajdonság. Az erkölcsi nevelés már a gyermekkorban elkezdődik, és nagymértékben meghatározza belső jellemvonásainkat.”²

Válaszd ki az alábbi felsorolásból az erkölcsi értékeket és gyűjtsél még hozzá!

becsületesség, jóság, irigység, szorgalom, okosság, hizelgés, önzés, segítőkészség

Megbeszélés, egyéni, frontális munkaforma 5'

4. „A legtöbb ember arra törekszik, hogy munkájával értéket hozzon létre a társadalom, illetve saját maga számára. Ezek lehetnek anyagi természetűek, de ugyanolyan fontosak a szellemi és a művészi értékek is (például a festőművészek képei).”³

Írj össze olyan példákat a füzetedben, akik szellemi, művészi értéket hoznak létre munkájukkal!

Akasztófa játékkal, sorban kitaláljuk ezeket! (*Leírás a Mellékletben.*)
Majd felsoroljuk megbeszéljük mindegyiket!

Játék, megbeszélés, egyéni, frontális munkaforma 7'

5. „Egy népnek is vannak közös, úgynevezett nemzeti értékei, kincsei. Ezeket a nép minden tagja egyformán tiszteli és büszke rá. Nevezd meg olyan értékeket, amelyek a magyar emberek számára fontosak!”⁴ Minél több példát írd!

Megbeszélés, csoportos, frontális munkaforma 5'

6. „Az erkölcsi értékekhez nem külső hatásra, hanem belső meggyőződésből kell igazodnunk. A családnak nagy szerepe van abban, hogy a felnövő gyerek megismerje és elsajátítsa az alapvető erkölcsi szabályokat.”⁵

Írjatok össze olyan alkalmakat, amikor a szüleid hatására tanultál meg bizonyos erkölcsi szabályokat! Párat eljátszunk! Majd közös megbeszélés.

Drámajáték (életjáték), megbeszélés, csoport, frontális munkaforma 7'

7. Mit gondolsz ki az erényes ember?
„*Senki sem jó véletlenül. Az erényt tanulni kell.*” (*Seneca*)
„Az erény valakinek az előnyös oldala, értékes tulajdonsága. A gyerek fejlődése során

² uo. pp. 8.

³ uo. pp. 9.

⁴ uo. pp. 9.

⁵ uo. pp. 10.

egyre többször kerül olyan helyzetbe, amikor a felnőttek segítségére támaszkodva, vagy már önállóan kell döntenie, cselekednie. Választania kell jó és rossz, helyes és helytelen között. Ha jól irányítják és jó döntéseket hoz, ezek az erények jelleme részévé válnak:

Az ember erényeit nem erőfeszítésein kell mérni, hanem azon, amint rendszerint cselekszik. (Blaise Pascal)⁶

Jól ismered magad? Neked milyen erényeid vannak? Írd le egy lapra beledobjuk egy kalapba, kihúzzuk és megpróbálja az osztály kitalálni, hogy ki jellemezte önmagát. (Folytatása a következő órán.)

Játék, megbeszélés, egyéni, frontális munkaforma 7'

III. Összefoglalás

Milyen fogalmakkal talákoztál a mai órán?

Az órai munka értékelése a részvételi szándék tekintetében.

Megbeszélés, frontális munkaforma 2'

IV. Házi feladat kijelölése

Gyűjtsél minél több értékes emberi tulajdonságot, és negatív jellemvonást! Jellemezd magad a füzetedbe most már nemcsak pozitív, hanem negatív jellemvonásokkal is!

1'

Melléklet

Akasztófa játék

A kitalálendő szót a szóban szereplő betűk számával megegyező számú és elrendezésű vízszintes vonal reprezentálja. A találgató játékos javasol egy betűt, mely ha szerepel a kitalálendő szóban, a betű helyének megfelelő vonalakra ráírásra kerül. Amennyiben a betű nem szerepel a kitalálendő szóban, úgy egy stilizált akasztófa egy része kerül lerajzolásra.

A játék akkor ér véget, ha az akasztófa (és a benne lévő emberalak) teljes egészében megformálásra kerül, vagy kérdező az összes betűt kitalálja.

⁶ uo. pp. 10.